

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ
ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

пр-т Берестейський, 14, м. Київ, 01135, Україна
тел.: (+38 044) 351-40-96, 351-40-35, 351-40-01, факс тел.: (+38 044) 351-48-45
www.mtu.gov.ua, код ЄДРПОУ 37472062

Всеукраїнська асоціація органів
місцевого самоврядування
«Асоціація міст України»

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України розглянуло лист Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» від 14.07.2023 № 5-357/23 щодо стану врахування пропозицій органів місцевого самоврядування з питань оновлення (розроблення) державних будівельних норм, стандартів у сфері впровадження інженерно-технічних заходів цивільного захисту та проектування захисних споруд цивільного захисту і повідомляє.

Щодо питання 1

Наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 10.08.2023 № 702 затверджено ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту» (далі – ДБН В.2.2-5:2023), розроблені на заміну ДБН В.2.2-5-97.

Наразі ДБН В.2.2-5:2023 в установленому законодавством порядку зареєстровано в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва за номером BN01:9096-0455-6544-5353 та розміщено на її порталі.

Режим доступу: Головна / Реєстр будівельної діяльності / Законодавчі та нормативні акти / Державні будівельні норми (https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3190736886985393700?doc_type=2).

Так, п.7.1.5 ДБН В.2.2-5:2023 висоту приміщень (від відмітки підлоги до низу перекриття (покриття) захисних споруд та споруд подвійного призначення (далі – СПП) при новому будівництві слід приймати *не менше ніж 2,5 м*.

Зазначена вимога може застосовуватися при реконструкції існуючих захисних споруд та споруд подвійного призначення (за технічної можливості).

При визначенні висоти приміщень споруд подвійного призначення слід також враховувати вимоги, що висуваються до об'єктів – відповідно їх функціонального призначення, яке не пов'язане із забезпеченням захисту та зменшення впливу на людей небезпечних чинників (факторів).

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталя Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

8545/26/14-23 від 19.09.2023

Отже, положеннями ДБН В.2.2-5:2023 встановлено виключно мінімально допустиму висоту приміщень, а також врегульовано питання проектування споруд подвійного призначення.

Щодо питання 2

На разі постійно діючою робочою групою з розгляду питань нормативного забезпечення проектування та будівництва об'єктів цивільного захисту Науково-технічної ради Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України здійснюється робота з розроблення проєкту ДБН Б.1.1-Х:202Х «Склад та зміст розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у містобудівній документації» (далі – ДБН Б.1.1-Х:202Х).

Затвердження ДБН Б.1.1-Х:202Х заплановано на четвертий квартал 2023 року.

Щодо питання 3

Відповідно до частини третьої статті 1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна документація розробляється у формі електронного документа, формат якого визначається Кабінетом Міністрів України, на оновленій картографічній основі, облікованій у Державному картографо-геодезичному фонді України, в цифровій формі як набори тематичних геопросторових даних у Державній геодезичній референтній системі координат УСК-2000 і єдиній системі класифікації та кодування об'єктів містобудування для формування баз даних містобудівного кадастру.

Згідно з підпунктом 6 пункту 1 Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 №926, графічні матеріали містобудівної документації – тематичні набори геопросторових даних щодо об'єктів містобудівної документації, візуалізовані за допомогою програмно-апаратних засобів Державного земельного кадастру, містобудівного кадастру, інших геоінформаційних систем, а також шляхом їх відтворення на паперових та/або інших твердих (матеріальних) носіях.

Структуру бази геоданих містобудівної документації на місцевому рівні затверджено наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 22.02.2022 № 56.

Наразі Мінінфраструктури здійснюється підготовка змін до структури бази геоданих містобудівної документації, і зазначена пропозиція буде розглянута під час її опрацювання.

Щодо питання 4

Перелік документів для надання містобудівних умов та обмежень, а також перелік умов (у тому числі щодо розроблення розділу інженерно-

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002CBD0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

8545/26/14-23 від 19.09.2023

технічних заходів цивільного захисту для об'єктів, визначених відповідно до частини десятої статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»), які зазначаються в містобудівних умовах та обмеженнях визначено статтею 29 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» і є вичерпним.

Щодо питання 5

Фахівці ДСНС можуть залучатися до розгляду містобудівної документації на засіданнях архітектурно-містобудівних рад.

Водночас пропозицію щодо залучення в обов'язковому порядку фахівців ДСНС буде додатково опрацьовано під час внесення змін до Типового положення про архітектурно-містобудівні ради, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 07.07.2011 № 108.

Щодо питання 6

Відповідно до статті 31 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» проектна документація на будівництво об'єктів розробляється з урахуванням вимог містобудівної документації, вихідних даних, з дотриманням вимог законодавства, будівельних норм і правил та затверджується замовником.

Одночасно, правові та організаційні засади застосування будівельних норм встановлено Законом України «Про будівельні норми».

Відповідно до статті 11 Закону України «Про будівельні норми» застосування будівельних норм або їх окремих положень є обов'язковим для всіх суб'єктів містобудування.

Так, вимоги щодо обов'язковості проектування захисних споруд цивільного захисту під час будівництва житлових будинків, закладів освіти та інших будівель соціальної інфраструктури (з урахуванням їх функціонального призначення) встановлено у державних будівельних нормах на проектування та будівництво таких об'єктів, зокрема:

житлові будинки – ДБН В.2.2-15-2019 «Житлові будинки. Основні положення», ДБН В.2.2-41:2019 «Висотні будівлі. Основні положення»;

заклади освіти та дошкільної освіти – ДБН В.2.2-3:2018 «Будинки і споруди. Заклади освіти» та ДБН В.2.2-4:2018 «Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти»;

заклади охорони здоров'я – ДБН В.2.2-10:2022 «Заклади охорони здоров'я. Основні положення»;

інші громадські будівлі і споруди – ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди. Основні положення», ДБН В.2.2-41:2019 «Висотні будівлі. Основні положення», ДБН В.2.2-13-2003 «Спортивні та фізкультурно-оздоровчі

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталя Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

8545/26/14-23 від 19.09.2023

споруди», ДБН В.2.2-16-2019 «Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади», ДБН В.2.2-20:2008 «Готелі», ДБН В.2.2-23:2009 «Підприємства торгівлі» тощо.

Усі вищевказані державні будівельні норми містять обов'язкові вимоги щодо необхідності проектування захисних споруд цивільного захисту та/або споруд подвійного призначення під час будівництва з урахуванням їх функціонального призначення незалежно від класів наслідків (відповідальності).

Таким чином, на сьогодні питання обов'язковості проектування захисних споруд цивільного захисту під час будівництва житлових будинків, закладів освіти та інших будівель соціальної інфраструктури є законодавчо визначеним і не потребує додаткового регулювання.

Щодо питання 7

Питання укриття населення у фонді захисних споруд цивільного захисту регулюється статтею 32 Кодексу цивільного захисту України (далі – Кодекс).

Так, частина перша статті 32 Кодексу містить визначення «сховищ» та «протирадіаційних укриттів», що віднесені до захисних споруд цивільного захисту (далі – захисні споруди).

Також частиною другою статті 32 Кодексу надано визначення понять «споруда подвійного призначення» та *«найпростіше укриття»*.

При цьому частиною шостою статті 32 Кодексу визначено, що проектування, будівництво, пристосування і розміщення *захисних споруд та споруд подвійного призначення* здійснюються згідно з нормами, які розробляються відповідно до Закону України «Про будівельні норми».

Натомість, абзацом другим частини другої статті 32 Кодексу встановлено, що в особливий період нарощування фонду захисних споруд цивільного захисту здійснюється шляхом *створення найпростіших укриттів*.

Механізм *створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту* (далі – захисні споруди), виключення таких споруд із фонду, ведення обліку сховищ, протирадіаційних укриттів, споруд подвійного призначення та *найпростіших укриттів*, що є об'єктами відповідного фонду, а також статус таких об'єктів для забезпечення захисту населення, встановлено *Порядком створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту, виключення таких споруд із фонду та ведення його обліку* (далі – Порядок), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138.

Так, пунктом 7 Порядку визначено, що для встановлення *можливості використання для укриття населення як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів* такі споруди підлягають огляду, а у разі потреби – технічному обстеженню в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України,

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

8545/26/14-23 від 19.09.2023

зокрема підвальні та цокольні поверхи об'єктів цивільного і промислового призначення.

Відповідно пункту 9 Вимог щодо забезпечення нумерації та здійснення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту (далі – Вимоги), затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України 09 липня 2018 року № 579, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 р. за № 880/32332, *найпростіші укриття* ставляться на облік на підставі *акту огляду об'єкта* (будівлі, споруди, приміщення) щодо *можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття*, складеного за формою згідно з додатком 6 до цих Вимог, за результатами проведених міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, обласними, районними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання оглядів та обстежень об'єктів, визначених пунктом 7 Порядку створення, утримання фонду захисних споруд цивільного захисту та ведення його обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 138, для встановлення *можливості використання таких об'єктів для укриття населення*.

Так, у додатку 6 Вимог наведено форму висновку про *можливість використання об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) для укриття населення як найпростішого укриття*, в якому, зокрема зазначається *перелік заходів, що необхідно виконати для приведення об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) до вимог щодо утримання та експлуатації найпростіших укриттів*.

Таким чином, на законодавчому рівні чітко розмежоване поняття «захисних споруд» (вимоги щодо проектування і будівництва яких встановлюються будівельними нормами, а саме ДБН В.2.2-5:2023) та *найпростіших укриттів*, які в особливий період *облаштовуються* та ставляться на облік у встановленому законодавством порядку.

Щодо питання 8

Відповідно до пункту 7.2.1.3 ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту» слід передбачати наступні допоміжні приміщення для сховищ та споруд подвійного призначення із захисними властивостями сховищ (далі СПП):

- приміщення для вентиляційного та фільтровентиляційного обладнання;
- приміщення для балонів (із киснем або стиснутим повітрям тощо для сховищ та СПП із захисними властивостями сховищ із третім режимом вентиляції (регенерації повітря);
- приміщення для аварійних джерел живлення (ДЕС тощо).

Щодо питання 9

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002C8D0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

8545/26/14-23 від 19.09.2023

Відповідно до пункту 11.4.4 ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту» при розташуванні захисних споруд та СПП місткістю більше ніж 20 осіб у приміщеннях підвальних та цокольних поверхів, що не мають сполучення із зовнішньою каналізаційною системою, або у разі, якщо неможливо відвести стік від санітарних приладів у зовнішню каналізацію самопливом, необхідно передбачити насосну станцію перекачки з встановленням засувки всередині споруди.

Щодо питання 10

Питання щодо спрощення процедури передачі земельних ділянок для розміщення захисних споруд цивільного захисту потребує більш глибокого вивчення та буде опрацьовано в межах компетенції Міністерства додатково.

Щодо питання 11

Зазначені у листі пропозиції щодо внесення змін до Переліку об'єктів будівництва, для проектування яких містобудівні умови та обмеження не надаються, затвердженого наказом Мінрегіону від 06.11.2017 № 289, зареєстрованого в Мін'юсті від 27.11.2017 за № 1437/31305, будуть детально опрацьовані під час перегляду зазначеного нормативно-правового акту в контексті можливості їх врахування.

Заступник Міністра

Наталія КОЗЛОВСЬКА

Сергій Городецький
351 46 38

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000E28900002CBD0100
Дійсний з 17.03.2023 16:43:00 по 17.03.2024 16:43:00

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

8545/26/14-23 від 19.09.2023